

**Національне агентство із
забезпечення якості вищої освіти**
public@naqa.gov.ua

Смірнова Олега Ювеналійовича,

СКАРГА/ПОВІДОМЛЕННЯ
про наявність фактів академічного плагіату
в кандидатській дисертації Наталії Михайлівни Пожарської.

Керуючись пп. 2–7 «Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації», затвердженого на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 24 жовтня 2023 р. (протокол № 16 (45); зі змінами: протокол № 21 (50) від 26.12.2023, протокол № 10 (60) від 14.05.2024 та протокол № 18 (68) від 22.10.2024), повідомляю про факти академічного плагіату в захищенні Н. М. Пожарською дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

У «Рекомендаціях щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (Лист МОНУ №1/11-8681 від 15.08.2018) зазначається наступне:

- п. 1.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- п. 2. Академічним плагіатом є:
 - 2.1 Відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.
 - 2.2. Відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

У кандидатській дисертації Н. М. Пожарської **виявлені факти порушення академічної добродетелі**, які підпадають під визначення академічного плагіату (пп. 1.2, 2.1 і 2.2 зазначених «Рекомендацій»):

Пожарська Наталія Михайлівна. Гуманістичні імперативи здійснення освітньої політики: філософський вимір. – Дис. ... кандидата філософських наук (спец. 09.00.10 – філософія освіти). – Харків, 2015.

Науковий керівник – Мельниченко Анатолій Анатолійович, кандидат філософських наук, доцент, декан факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» (зараз – ректор КПІ).

Офіційні опоненти:

- **Буяк Богдан Богданович**, доктор філософських наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;
 - **Сагуйченко Валентина Володимирівна**, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії освіти Дніпропетровського інституту післядипломної педагогічної освіти.
- Учений секретар* спеціалізованої вченої ради – кандидат філософських наук, доцент **Дроботенко Мар'яна Олександрівна**.

Дисертація та автореферат Н. М. Пожарської розміщені на сайті Національного репозитарію академічних текстів за адресою <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0415U006642/>.

Робота була виконана на кафедрі філософії Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» та захищена 28 листопада 2015 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.053.07 Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

За даними автореферату (сс. 13–15), Н. М. Пожарська має 23 публікації за темою дисертації, які були опубліковані у **2007–2015** рр.

Установлено, що дисертація Н. М. Пожарської містить текстові збіги (плагіат) з наступними джерелами:

1. Александров В. Т. **Навчання без меж. Інформаційно-системний підхід у справі впровадження безперервної освіти в Україні** // Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 2. Комп’ютерно-орієнтовані системи навчання, 2006, вип. 4 (11), с. 76–79. (текст статті – на сайті: <https://sj.udu.edu.ua/index.php/kosn/article/view/660/558>; бібліографічний опис – на сайті <https://sj.udu.edu.ua/index.php/kosn/article/view/660>) (Збіг установлений з цитатою, яку наводить Александров із книги: **Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз** / За ред. акад. НАН України та АПН України В.Г. Кременя. – К.: Наукова думка, 2003).
2. Пашов Р., Ховрич Н. **Академічний капіталізм як руйнівна продуктивна сила в системі освіти** // Філософія освіти, 2009, № 1-2 (8), с. 174–183. (https://enpruir.pri.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2584/Pashov_Khovrych.pdf; до скарги додається файл у машиночитаному форматі).
3. Гребенюк В. О., Головко І. О.. **Викладач чи студент - хто має бути в центрі освітнього процесу?** // Наукові записки, 2010, вип.10, част. I, с. 133–135. (<https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/c1e875e9-74df-4807-820ef86291bf46db/content>).
4. Скуднова Т. Д. **Социально-философские основания трансформации педагогического образования.** – Автореферат дисс. ... доктора философских наук. – Ростов-на-Дону, 2009. (Автореферат розміщений на сайті електронної бібліотеки російських дисертацій <https://www.dissertcat.com/content/sotsialno-filosofskie-osnovaniya-transformatsii-pedagogicheskogo-obrazovaniya>; завантажити: <https://www.dissertcat.com/content/sotsialno-filosofskie-osnovaniya-transformatsii-pedagogicheskogo-obrazovaniya/read/pdf>; читати на сайті: <https://www.dissertcat.com/content/sotsialno-filosofskie-osnovaniya-transformatsii-pedagogicheskogo-obrazovaniya/read>; електронна копія ідентична примірнику джерела неправомірного використання).
5. Зінченко В. **Сучасний університет, провідні системи вищої освіти: традиції, реформи і модернізаційні моделі в умовах глобалізації** // У збірнику: Філософія як культурна політика сучасності. Тези доповідей всеукраїнської наукової конференції. – Острог: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2013, с. 57–61. (https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/2440/1/Tezy_konfer_kultura.pdf).

6. Ховрич Н. М. Проблема взаємовідношення освіти і влади у філософії освіти // Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка : збірник наукових праць. – 2009, № 2(26), с. 143–147. (текст статті: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/4a3c2ba8-2e7a-4406-8373-dc1f4e6496f1/content>; бібліографічний опис статті – на сайті <https://ela.kpi.ua/items/98153489-0ba7-44a1-8dfa-fa9f08f4643d>).
7. Королёв С. Л. **Онтологические и аксиологические аспекты трансформации современного отечественного образования.** – Автореферат дисс. ... кандидата философских наук. – Новосибирск, 2007. (Автореферат розміщений на офіційному сайті Інформаційного центру Бібліотеки ім. К. Д. Ушинського Російської академії освіти: http://irbis.gnpbu.ru/Aref_2007/Korolev_S_L_2007.pdf; вебархівна копія – тут: https://web.archive.org/web/20250129211721/http://irbis.gnpbu.ru/Aref_2007/Korolev_S_L_2007.pdf).
8. Маяцкий М. От Болоньи до Болоньи, или Тупиковый процесс // Русский журнал, 20.04.2009. (Вебархівна копія цієї статті від 26.05.2009 – <https://web.archive.org/web/20090526000332/http://www.russ.ru/pushkin/Ot-Bolon-i-do-Bolon-i-ili-tupikovyj-process>).
9. Зінченко В. В. Стратегії освітнього процесу в інтеграції парадигм глобального розвитку і гуманітаризації суспільства: світоглядні засади соціальної філософії освіти // Гілея: науковий вісник, 2015, вип. 93, с. 278–283. (http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_93_71).
10. Чорноштан Т. М. Філософсько-етичні засади екологічної освіти. – Дис. ... канд. філософських наук. – Київ, 2008. (<https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0409U000151/>).
11. Базалук О. О. Філософія освіти: її роль та місце в системі філософського знання // Філософські обрії, 2010, №23, с. 187–200. (<http://dspace.rnpu.edu.ua/bitstream/123456789/977/1/Bazaluk.pdf>).
12. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум. — К.: Грамота, 2007. (Електронна копія ідентична примірнику джерела неправомірного використання).
13. Зінченко В. Неоліберальна модель глобального розвитку, критична соціальна філософія освіти і світові системні перспективи демократичної інституалізації. Частина друга. Критична теорія, соціально-філософська модель філософії освіти і перспективи демократичної інституалізації систем суспільства // Філософія освіти, 2014, № 1 (14), с. 127–157. (<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12957/Zinchenko.pdf>)
14. Ємельяненко Г., Степанов В. Філософсько-педагогічні засади освітнього процесу // Вісник Донбаського держ. пед. університету. Серія: Соціально-філософські проблеми розвитку людини і суспільства: збірник наукових праць. – Слов'янськ: ДДПУ, 2014, вип.2, с. 93–100. (http://nbuv.gov.ua/UJRN/vddpucf_2014_2_14).
15. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті. – Полтава: ПОППО, 2006. (<https://pano.pl.ua/file/klepko-klepko-book-fowek-2006.pdf>).
16. Долженко О. В. Бесполезные мысли, или ещё раз об образовании // Философия образования для XXI века. – М., 1992, с. 152–176. (Цитата з книги Долженка, з якою виявлений збіг в дисертації Пожарської, наведена в книзі: Вознюк А. В. Концентрированная мудрость человеческой цивилизации: Lambert academic publishing. – Житомир, 2017. (http://eprints.zu.edu.ua/25794/1/Вознюк%20Моно_мысли%20ВЕЛИКИХ_2017.pdf).
17. Огнєв'юк В. О. та ін. Освітологія: витоки наукового напряму. – К.: ВП «Едельвейс», 2012. (https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711924/2/S_Sysoeva_2012_KUBG.pdf; до скарги додається цей файл, у якого видалений пароль, що забороняв копіювання).
18. Хагуров Т. А. Высшее образование: между служением и услугой // Экономика образования. – 2011, № 4, с. 32–40. (<https://cyberleninka.ru/article/n/vysshee-obrazovanie-mezhdu-sluzheniem-i-uslugoy>; завантажити файл можна за посиланням <https://cyberleninka.ru/article/n/vysshee-obrazovanie-mezhdu-sluzheniem-i-uslugoy/pdf>; чи-<https://cyberleninka.ru/article/n/vysshee-obrazovanie-mezhdu-sluzheniem-i-uslugoy/pdf>;

- тати на сайті <https://cyberleninka.ru/article/n/vysshee-obrazovanie-mezhdu-sluzheniem-i-uslugoy/viewer>).
19. Кукушкина С. Н. Метод Дельфи в Форсайт-проектах // Форсайт, 2007, №1 (1), с. 68–73. (<https://cyberleninka.ru/article/n/metod-delfi-v-forsayt-proektah>; завантажити файл можна за посиланням <https://cyberleninka.ru/article/n/metod-delfi-v-forsayt-proektah/pdf>; читати на сайті <https://cyberleninka.ru/article/n/metod-delfi-v-forsayt-proektah/viewer>).
 20. Кремень В. Г. Входження людини у світ науки і культури в умовах глобалізації // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. / [редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін.]. – Київ ; Вінниця, 2012. – Вип. 29. – С. 7–13. (Текст статті – на офіційному сайті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за адресою <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/3888/3291>; бібліографічний опис – за збірником «Творчий доробок Василя Григоровича Кременя в інноваційному розвитку освіти України. Біобібліографічний покажчик», Київ: Знання України, 2022 (с. 106) на сайті https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731714/1/Kremen_2022.pdf).
 21. Новини на сайті Воронезького державного університету від 22.10.2009 (Сайт доступний через VPN: <https://www.vsu.ru/ru/news/feed/2009/10/1788>; вебархівна копія: <https://web.archive.org/web/20250206162654/https://www.vsu.ru/ru/news/feed/2009/10/1788>; до скарги додається копія веб-сторінки у форматі pdf).
 22. Власов В. Концепція соціальної філософії освіти та генеза її вітчизняної моделі в системі сучасної глобалістики // Філософія освіти, 2013, №2(13), с. 261–281. (http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhilEdu_2013_2_17).
 23. Скотна Н. Україна і світ у контексті цивілізаційної виховної стратегії // Філософія освіти, 2006, №1(3), с. 79–88. (<https://cyberleninka.ru/article/n/ukrayina-i-svit-u-konteksti-tsivilizatsiynoyi-vihovnoyi-strategiyi>; завантажити файл можна за посиланням <https://cyberleninka.ru/article/n/ukrayina-i-svit-u-konteksti-tsivilizatsiynoyi-vihovnoyi-strategiyi/pdf>; читати на сайті <https://cyberleninka.ru/article/n/ukrayina-i-svit-u-konteksti-tsivilizatsiynoyi-vihovnoyi-strategiyi/viewer>).
 24. Зінченко В. В. Глобальні трансформації сучасних парадигм освіти і менеджменту суспільного виховання // Постметодика, 2013, № 2, с. 41–48. (http://nbuv.gov.ua/UJRN/Postmetodyka_2013_2_7).
 25. Надыбская О. Я. Проблема образования и воспитания в условиях интеграции Украины в мировое сообщество // Культура народов Причерноморья, 2003, №38, с. 128–131. (Текст статті: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/74533/35-Nadubskaya.pdf?sequence=1>; бібліографічні відомості про публікацію – на сайті <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/74533>).
 26. Социология: Курс лекций / Под ред. А. В. Миронова, В. В. Панферовой, В. М. Утенкова. – М.: Соц.- полит. журн., 1996. (Електронна копія ідентична примірнику джерела неправомірного використання за виключенням розбивки тексту на сторінки).
 27. Зинченко В. В. Социальный инструментализм pragmatизма и специфика неопрагматистской модели в философии образования, аксиологии и концепциях менеджмента // Перспективы науки и образования, 2013, № 3, с. 25–37. (<https://cyberleninka.ru/article/n/sotsialnyy-instrumentalizm-pragmatizma-i-spetsifika-neopragmatistskoy-modeli-v-filosofii-obrazovaniya-aksiologii-i-kontseptsiyah>; завантажити файл: <https://cyberleninka.ru/article/n/sotsialnyy-instrumentalizm-pragmatizma-i-spetsifika-neopragmatistskoy-modeli-v-filosofii-obrazovaniya-aksiologii-i-kontseptsiyah/pdf>; читати на сайті: <https://cyberleninka.ru/article/n/sotsialnyy-instrumentalizm-pragmatizma-i-spetsifika-neopragmatistskoy-modeli-v-filosofii-obrazovaniya-aksiologii-i-kontseptsiyah/viewer>; до скарги додається файл у машиночитаному форматі).
 28. Зинченко В. В. Онтология социально-экономического бессознательного в трансформациях и девиациях общественного развития // Вестник Воронежского государственного университета. Серия: Философия. – 2011, №2(6), с. 29–44. (Стаття

- розміщена на офіційному сайті Воронезького державного університету і доступна через VPN: <http://www.vestnik.vsu.ru/pdf/phylosophy/2011/02/2011-02-03.pdf>; вебархівна копія: <https://web.archive.org/web/20250208163305/http://www.vestnik.vsu.ru/pdf/phylosophy/2011/02/2011-02-03.pdf>).
29. Зінченко В. Ідеологеми несвідомого: політико-економічний вимір соціопсихологічних трансформацій суспільства // Персонал, 2007, №11/12, с. 52–57. (<http://personal.in.ua/article.php?id=612>; до скарги додається файл у машиночитаному форматі).
 30. Вильданова Г. Б., Вильданов Х. С., Муслимова Л. Ф. Феномен отчуждения и пути его преодоления // Вестник Челябинского государственного университета, 2007, №17, с. 14–20. (<https://cyberleninka.ru/article/n/fenomen-otchuzhdeniya-i-puti-ego-preodoleniya>; завантажити файл: <https://cyberleninka.ru/article/n/fenomen-otchuzhdeniya-i-puti-ego-preodoleniya/pdf>; читати на сайті: <https://cyberleninka.ru/article/n/fenomen-otchuzhdeniya-i-puti-ego-preodoleniya/viewer>).
 31. Шинкова С. С. Проблема социокультурного отчуждения человека в философии Герберта Маркузе // Вестник Оренбургского гос. университета, 2006, №10-1, с. 170–175. (<https://cyberleninka.ru/article/n/problema-sotsiokulturnogo-otchuzhdeniya-cheloveka-v-filosofii-gerbertha-markuze>; завантажити файл: <https://cyberleninka.ru/article/n/problema-sotsiokulturnogo-otchuzhdeniya-cheloveka-v-filosofii-gerbertha-markuze/pdf>; читати на сайті: <https://cyberleninka.ru/article/n/problema-sotsiokulturnogo-otchuzhdeniya-cheloveka-v-filosofii-gerbertha-markuze/viewer>; до скарги додається файл у машиночитаному форматі).
 32. Горбунова Е. М. Дюркгейм и современное образование // Социологическое обозрение, 2002, т. 2, №4, с. 65–71. (<https://cyberleninka.ru/article/n/dyurkgeym-i-sovremennoe-obrazovanie>; завантажити файл: <https://cyberleninka.ru/article/n/dyurkgeym-i-sovremennoe-obrazovanie/pdf>; читати на сайті: <https://cyberleninka.ru/article/n/dyurkgeym-i-sovremennoe-obrazovanie/viewer>).
 33. Згурівський М. Україна у глобальних вимірах сталого розвитку // Дзеркало тижня, 19.05.2006. (https://zn.ua/ukr/science/ukrayina_u_globalnih_vimirah_stalogo_rozvitku.html; до скарги додається збережений текст статті у вигляді файла pdf).
 34. Скопицкая Т. А. Образование для устойчивого развития и формирование ценностно-мотивационных установок личности // Человек и образование, 2009, №2, с. 131–135. (<https://cyberleninka.ru/article/n/obrazovanie-dlya-ustoychivogo-razvitiya-i-formirovanie-tsennostno-motivatsionnyh-ustanovok-lichnosti>; завантажити можна звідси: <https://cyberleninka.ru/article/n/obrazovanie-dlya-ustoychivogo-razvitiya-i-formirovanie-tsennostno-motivatsionnyh-ustanovok-lichnosti/pdf>; читати текст на сайті: <https://cyberleninka.ru/article/n/obrazovanie-dlya-ustoychivogo-razvitiya-i-formirovanie-tsennostno-motivatsionnyh-ustanovok-lichnosti/viewer>).
 35. Акинфieva Н. Устойчивое развитие российского образования: необходимость и условия реализации // Власть, 2007, №5, с. 43–47. (<https://cyberleninka.ru/article/n/ustoychivoe-razvitiye-rossiyskogo-obrazovaniya-neobhodimost-i-usloviya-realizatsii>; завантажити файл можна звідси: <https://cyberleninka.ru/article/n/ustoychivoe-razvitiye-rossiyskogo-obrazovaniya-neobhodimost-i-usloviya-realizatsii/pdf>; читати текст на сайті тут: <https://cyberleninka.ru/article/n/ustoychivoe-razvitiye-rossiyskogo-obrazovaniya-neobhodimost-i-usloviya-realizatsii/viewer>).
 36. Муравьев И. В. Управление как предмет социально-философского анализа. – Автореферат дисс. ... кандидата философских наук. – Москва, 2007. (Автореферат розміщений на сайті електронної бібліотеки російських дисертаций тут: <https://www.dissertcat.com/content/upravlenie-kak-predmet-sotsialno-filosofskogo-analiza-0>; завантажити можна звідси: <https://www.dissertcat.com/content/upravlenie-kak-predmet-sotsialno-filosofskogo-analiza-0/pdf>).

- [sotsialno-filosofskogo-analiza-0/read/pdf](https://www.dissercat.com/content/upravlenie-kak-predmet-sotsialno-filosofskogo-analiza-0/read/pdf); читати на сайті тут:
<https://www.dissercat.com/content/upravlenie-kak-predmet-sotsialno-filosofskogo-analiza-0/read>; електронна копія ідентична примірнику джерела неправомірного використання).
37. **Ефремова Л. И. Философские основания формирования образовательного пространства государств СНГ** // Вестник Российской университета дружбы народов. Серия: Философия, 2008, №3, с. 15–25. (<https://cyberleninka.ru/article/n/filosofskie-osnovaniya-formirovaniya-obrazovatel'nogo-prostranstva-gosudarstv-sng>; завантажити звідси: <https://cyberleninka.ru/article/n/filosofskie-osnovaniya-formirovaniya-obrazovatel'nogo-prostranstva-gosudarstv-sng/pdf>; читати тут: <https://cyberleninka.ru/article/n/filosofskie-osnovaniya-formirovaniya-obrazovatel'nogo-prostranstva-gosudarstv-sng/viewer>).
38. **Шпекторенко І. В. Професійна мобільність державного службовця.** – Дніпропетровськ: Моноліт, 2009. (<https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/163127/1.pdf>) (Збіг установлений з цитатою, яку наводить Шпекторенко зі збірника: Римар Л. М., Дзяний Р. Б. **Самоосвіта в системі підготовки державних службовців** // Ефективність держ. упр. в контексті європ. інтеграції : матеріали щоріч. наук.-практ. конф., 23 січ. 2004 р. – Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2004. – С. 54–56.
39. **Зінченко В. В. Стратегії суспільно-антропологічного розвитку в ідеях і системі сучасної соціальної філософії освіти: інтеграція моделі інструменталізму і неопрагматизму з концепцією "нового гуманізму"** // Антропологічні виміри філософських досліджень, 2013, вип. 4, с. 52–70. (http://nbuv.gov.ua/UJRN/Avfd_2013_4_8).

Стаття Александрова (як і книга «Неперевна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз» за ред. Кременя), стаття Пащова і Ховрич, автореферат Скуднової, тези Зінченка «Сучасний університет...», стаття аспіранта Ховрича, автореферат Корольова, стаття Маяцького, дисертація Чорноштан, стаття Базалука, монографія Кременя («Філософія національної ідеї...»), стаття Зінченка «Неоліберальна модель...», стаття Ємельяненко та Степанова, монографія Огнев'юка, стаття Хагурова, стаття Кукушкіної, стаття Кременя «Входження людини...», новини на сайті Воронезького державного університету від 22.10.2009, стаття Власова, стаття Скотної, стаття Зінченка «Глобальні трансформації...», стаття Надібської, стаття Зінченка «Социальный инструментализм...», стаття Зінченка «Онтология социально-экономического...», стаття Зінченка «Ідеологеми несвідомого...», стаття Вільданової зі співавторами, стаття Шинкової, стаття Горбунової, стаття Згуровського, стаття Скопицької, стаття Акінфієвої, автореферат Муравйова, стаття Єфремової, монографія Шпекторенка (як і тези Римара й Дзяного), стаття Зінченка «Стратегії суспільно-антропологічного розвитку...» відсутні в «Списку використаних джерел» дисертації Н. Пожарської.

Стаття Гребенюка й Головко є в «Списку використаних джерел» дисертації Н. Пожарської під №31, тому в Порівняльній таблиці наведені фрагменти дисертації Пожарської, які мають збіги з цією статтею і не мають належних посилань.

Стаття Зінченка «Стратегії освітнього процесу в інтеграції...» є в «Списку використаних джерел» дисертації Н. Пожарської під №47, тому в Порівняльній таблиці наведені фрагменти дисертації Пожарської, які мають збіги з цією статтею і не мають належних посилань.

Монографія С. Клепка є в «Списку використаних джерел» дисертації Н. Пожарської під №63, тому в Порівняльній таблиці наведені фрагменти дисертації Пожарської, які мають збіги з цією працею і не мають належних посилань.

Також доведено, що Н. Пожарська використала без належного посилання цитату з праці: Долженко О. В. Бесполезные мысли, или ещё раз об образовании (Философия образования для XXI века. – М., 1992, с. 152–176). Цитата з праці Долженка, з якою був виявлений збіг, наведена в книзі: Вознюк А. В. «Концентрированная мудрость человеческой цивилизации», яка додається до скарги. Праця Долженка відсутня в «Списку використаних джерел» дисертації Н. Пожарської.

Основний матеріал дисертації Н. М. Пожарської (без Вступу та Списку використаних джерел) викладений на сс. 12–184 (усього – 173 сторінки).

Академічний plagiat виявлений на сс. 14, 17, 19–30, 34–35, 38–47, 50–65, 67, 75, 77–78, 81–88, 93, 102–120, 127–128, 134–137, 139, 148, 152–167, 170–171, 174–175, 177–178, 180, 183, 208 (усього **107 сторінок**) основного тексту, **що складає 62%**.

Н. М. Пожарська працює керівником Відділу професійної орієнтації – Центру розвитку кар’єри Департаменту навчально-виховної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського, тел. (044)-204-85-93 (<https://kpi.ua/students/sec>; https://dnvr.kpi.ua/team_dnvr/), у 2020 р. була призначена членом Координаційної ради навчально-наукового центру «Інженірингова школа Ноосфера КПІ».

Плагіатній дисертації Н. М. Пожарської присвячена публікація на сайті «Плагіат і фальсифікації в наукових працях»: <https://false-science-ua.odoo.com/filosofske-plagiatne-gadiuchchia-v-kpi-uchenitsia-melnichenka-nataliia-mikhailivna-pozharska>.

Наявні збіги текстів без зазначення покликань **порушують вимоги**, встановлені **статтею 42 Закону України «Про освіту»** щодо академічної добросердечності, а також **вимоги «Порядку присудження наукових ступенів»**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-p#Text>):

«9. Дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку.»

«14. <...> У разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту.

Виявлення в дисертації, авторові якої вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело, є підставою для прийняття рішення про позбавлення його наукового ступеня.»

На підставі викладеного звертаюся до **НАЗЯВО** з проханням:

1. Розглянути питання щодо академічного plagiatu в дисертації Наталії Михайлівни Пожарської на здобуття ступеня кандидата наук, провівши аналіз наведених фактів текстових збігів, та прийняти рішення щодо виявлення/невиявлення в дисертації Н. М. Пожарської фактів порушення академічної добросердечності.
2. У випадку підтвердження фактів порушень Н. М. Пожарською академічної добросердечності звернутися до Міністерства освіти і науки України з вимогою щодо необхідності позбавлення цієї особи наукового ступеня кандидата наук.

Додатки:

1. Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів кандидатської дисертації Пожарської Н. М. та відповідних фрагментів опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства в форматах pdf та docx.
2. Електронна копія дисертації Пожарської Н. М., поданої на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук, у форматі pdf.
3. Електронні копії джерел неправомірного використання в форматі pdf:
 - 3.1. Стаття: Александров В. Т. «Навчання без меж. Інформаційно-системний підхід у справі впровадження безперервної освіти в Україні»;

- 3.2. Стаття: Пашов Р., Ховрич Н. «Академічний капіталізм як руйнівна продуктивна сила в системі освіти»;
- 3.3. Стаття: Гребенюк В. О., Головко І. О. «Викладач чи студент - хто має бути в центрі освітнього процесу?»;
- 3.4. Автореферат дисертації: Скуднова Т. Д. «Социально-философские основания трансформации педагогического образования»;
- 3.5. Тези: Зінченко В. «Сучасний університет, провідні системи вищої освіти: традиції, реформи і модернізаційні моделі в умовах глобалізації» (до скарги додається збірник тез);
- 3.6. Стаття: Ховрич Н. М. «Проблема взаємовідношення освіти і влади у філософії освіти»;
- 3.7. Автореферат дисертації: Королев С. Л. «Онтологические и аксиологические аспекты трансформации современного отечественного образования»;
- 3.8. Стаття: Маяцкий М. «От Болоньи до Болоньи, или Тупиковый процесс»;
- 3.9. Стаття: Зінченко В. В. «Стратегії освітнього процесу в інтеграції парадигм глобального розвитку і гуманітаризації суспільства: світоглядні засади соціальної філософії освіти»;
- 3.10. Дисертація: Чорноштан Т. М. «Філософсько-етичні засади екологічної освіти»;
- 3.11. Стаття: Базалук О. О. «Філософія освіти: її роль та місце в системі філософського знання»;
- 3.12. Монографія: Кремень В. Г. «Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум»;
- 3.13. Стаття: Зінченко В. «Неоліберальна модель глобального розвитку, критична соціальна філософія освіти і світові системні перспективи демократичної інституалізації. Частина друга. Критична теорія, соціально-філософська модель філософії освіти і перспективи демократичної інституалізації систем суспільства»;
- 3.14. Стаття: Ємельяненко Г., Степанов В. «Філософсько-педагогічні засади освітнього процесу»;
- 3.15. Монографія: Клепко С. Ф. «Філософія освіти в європейському контексті»;
- 3.16. Книга: Вознюк А. В. «Концентрированная мудрость человеческой цивилизации» (в цій книзі наведена цитата зі статті: Долженко О. В. Бесполезные мысли, или ещё раз об образовании; із цією цитатою виявлений збіг в дисертації Пожарської);
- 3.17. Монографія: Огнев'юк В. О. та ін. «Освітологія: витоки наукового напряму»;
- 3.18. Стаття: Хагуров Т. А. «Высшее образование: между служением и услугой»;
- 3.19. Стаття: Кукушкина С. Н. «Метод Дельфи в Форсайт-проектах»;
- 3.20. Стаття: Кремень В. Г. «Входження людини у світ науки і культури в умовах глобалізації»;
- 3.21. Копія веб-сторінки, на якій розміщені новини Воронезького державного університету від 22.10.2009;
- 3.22. Стаття: Власов В. «Концепція соціальної філософії освіти та генеза її вітчизняної моделі в системі сучасної глобалістики»;
- 3.23. Стаття: Скотна Н. «Україна і світ у контексті цивілізаційної виховної стратегії»;
- 3.24. Стаття: Зінченко В. В. «Глобальні трансформації сучасних парадигм освіти і менеджменту суспільного виховання»;
- 3.25. Стаття: Надыбская О. Я. «Проблема образования и воспитания в условиях интеграции Украины в мировое сообщество»
- 3.26. Посібник: «Социология: Курс лекций» / Под ред. А. В. Миронова, В. В. Панферовой, В. М. Утенкова;

- 3.27. Стаття: Зинченко В. В. «Социальный инструментализм прагматизма и специфика неопрагматистской модели в философии образования, аксиологии и концепциях менеджмента»;
- 3.28. Стаття: Зинченко В. В. «Онтологія соціально-економіческого бессознательного в трансформациях и девиациях общественного развития»;
- 3.29. Стаття: Зінченко В. «Ідеологеми несвідомого: політико-економічний вимір соціопсихологічних трансформацій суспільства»;
- 3.30. Стаття: Вильданова Г. Б., Вильданов Х. С., Муслимова Л. Ф. «Феномен отчуждения и пути его преодоления»;
- 3.31. Стаття: Шинкова С. С. «Проблема социокультурного отчуждения человека в философии Герберта Маркузе»;
- 3.32. Стаття: Горбунова Е. М. «Дюркгейм и современное образование»;
- 3.33. Стаття: Згуровський М. «Україна у глобальних вимірах сталого розвитку»;
- 3.34. Стаття: Скопицкая Т. А. «Образование для устойчивого развития и формирование ценностно-мотивационных установок личности»;
- 3.35. Стаття: Акинфиева Н. «Устойчивое развитие российского образования: необходимость и условия реализации»;
- 3.36. Автореферат дисертациї: Муравьев И. В. «Управление как предмет социально-философского анализа»;
- 3.37. Стаття: Ефремова Л. И. «Философские основания формирования образовательного пространства государств СНГ»;
- 3.38. Монографія: Шпекторенко І. В. «Професійна мобільність державного службовця»;
- 3.39. Стаття: Зінченко В. В. «Стратегії суспільно-антропологічного розвитку в ідеях і системі сучасної соціальної філософії освіти: інтеграція моделі інструменталізму і неопрагматизму з концепцією "нового гуманізму"».

12 лютого 2025 р.

О. Ю. Смірнов,
канд. біол. наук, ст. наук. співр.